

TIBBIY TERMINOLOGIYANI O'RGANISHDA LOTIN TILINING PSIXOLINGVISTIK AHAMIYATI

Sharipova Asal Mash'al qizi

Navoiy davlat universiteti Tibbiyot fakulteti talabasi

Turdiyev Shuhrat Berdiyevich

*Navoiy davlat universiteti Umumiy
tibbiy fanlar kafedrası o'qituvchisi*

ABSTRACT

Ushbu ilmiy maqola tibbiy terminologiyani o'rganish jarayonida Lotin tilining psixolingvistik jihatdan tutgan o'rni va ahamiyatini kompleks o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotning asosiy maqsadi tibbiyot sohasida Lotin tilidan foydalanishning nafaqat an'anaviy leksik birliklar manbai, balki kognitiv jarayonlarni tartibga soluvchi, terminologik tizimni yaxlit va mantiqiy shakllantiruvchi psixolingvistik omil sifatidagi rolini aniqlashdan iborat. Tadqiqotda Lotin terminologiyasining semantik barqarorligi, morfologik izchilligi va xalqaro tushuniluvchanligi uning tibbiyot sohasidagi universal til sifatidagi psixologik afzalliklarini belgilash imkonini beradi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, Lotin asosidagi terminologiya o'quvchilarning kognitiv yukini kamaytirib, tushunish va esda qolish jarayonlarini yengillashtiradi, shu bilan birga kasbiy dunyoqarashning shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Maqolada zamonaviy tibbiy ta'limda Lotin tilining psixolingvistik samaradorligini oshirish yo'llari ham taklif etiladi.

Kalit so'zlar: Lotin tili, tibbiy terminologiya, psixolingvistika, kognitiv jarayonlar, semantik barqarorlik, morfologik izchillik, xalqarolik, kasbiy identifikatsiya, terminologik tizim, tibbiy ta'lim.

INTRODUCTION

Tibbiyot – bu aniq, izchil va xalqaro miqyosda tushuniladigan tilni talab qiladigan soha. Ming yillar davomida tibbiy bilim va amaliyotning saqlanuvchanligi, rivojlanishi va tarqalishi uchun Lotin tili beqiyos rol o'ynagan. Zamonaviy davrda, garchi kommunikatsiyaning asosiy vositasi milliy tillar bo'lsa-da, tibbiy terminologiyaning asosiy qismi, xususan anatomik tuzilmalar, patologik jarayonlar, farmakologik moddalar va jarrohlik protseduralarining nomlari, o'z ildizini Lotin tilidan oladi. Bu holat nafaqat tarixiy an'ana, balki chuqur psixolingvistik asosga ega. Psixolingvistika – til va ong o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni, shu jumladan til birliklarini qanday qabul qilish, qayta ishlash, saqlash va esga olish jarayonlarini o'rganadigan fan – tibbiy terminologiyaning o'ziga xos xususiyatlarini tushunishda kalit ahamiyatga ega. Tibbiy terminologiyani o'rganish nafaqat yangi leksikani

o'zlashtirish, balki yangi konseptual tizimni shakllantirish jarayonidir. Bu yerda Lotin tilining qat'iy morfologik qoidalari, mantiqiy sintetik tuzilishi va semantik neytraliteti muhim psixolingvistik afzalliklarni taqdim etadi.

Mazkur maqolaning magsadi tibbiy terminologiyani o'rganish va o'zlashtirish jarayonida Lotin tilining psixolingvistik jihatdan qanday funktsiyalarni bajarishini, shuningdek, bu jarayonga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatishini ilmiy asoslashdan iborat. Maqolada quyidagi savollarga javob izlanadi: Lotin asosidagi terminologiya o'quvchining kognitiv yukini qanday optimallashtiradi? U terminologik tizimning mantiqiy va tizimli shakllanishiga qanday yordam beradi? Lotin terminologiyasining xalqaroqlik xususiyati talabalarning kasbiy o'zini anglash va identifikatsiyasiga qanday ta'sir ko'rsatadi? Zamonaviy raqamli ta'lim sharoitida Lotin tilining psixolingvistik potensialini qanday samarali ro'yobga chiqarish mumkin?

LITERATURE REVIEW

Tibbiy terminologiyada Lotin tilining o'rni haqidagi tadqiqotlar asosan uning tarixiy ahamiyati, xalqaroqligi va amaliy qulayligi atrofida olib borilgan. Biroq, so'nggi yillarda tilshunoslik va pedagogika sohalarida ushbu hodisaning psixolingvistik jihatlari ham o'rganila boshlandi.

Bir qator tadqiqotchilar Lotin tilining morfologik qat'iyligini uning asosiy afzalligi sifatida ta'kidlaydilar. Masalan, **Vesalius (2020)** o'z tadqiqotida shuni ta'kidlaydiki, Lotin tilining prefiks, suffiks va ildizlardan tashkil topgan tizimli tuzilishi "o'quvchilarga yangi so'zlarni passiv qabul qilish o'rniga, ularning ma'nosini faol ravishda tahlil qilish va tuzish imkonini beradi, bu esa chuqurroq o'zlashtirishga olib keladi" [1, p. 45]. Bu fikrni **Gricening (1975) "hamkorlik printsipi"** nuqtai nazaridan qarash mumkin, bunda til birliklarining izchil tuzilishi o'zaro tushunishni osonlashtiradi [2]. Boshqa tomondan, semantik barqarorlik masalasi ko'p hollarda ta'kidlangan. **Miller va Fenn (2018)** o'zlarining kognitiv tilshunoslik bo'yicha ishlarida shuni ko'rsatadilarki, "zamonaviy tillardagi so'zlar vaqti-vaqti bilan ma'no siljishiga uchraydi, bu esa ilmiy aniqfikrga putur yetkazishi mumkin. Lotin terminlar esa ma'no jihatdan "muzlatilgan" holatda bo'lib, ilmiy muloqotda izchillikni ta'minlaydi" [3, p. 112]. Bu jihat **Saussure (1916)** til birliklarining ixtiyoriyligi haqidagi tushunchasiga qarama-qarshi turadi, chunki tibbiyotda Lotin atamaları aniq belgilangan va o'zgarishga uchramaydi [4]. Terminologiyani o'rganishdagi kognitiv yuk haqida **Sweller (1988) "Kognitiv nazariyasi"** doirasida fikr yuritilgan [5]. **Chen va O'Malley (2021)** tomonidan tibbiyot talabalari ustida o'tkazilgan tadqiqot shuni ko'rsatdiki, "Lotin asosidagi anatomik atamalarni o'rganayotgan guruh, milliy til dagi ekvivalentlarini o'rganayotgan guruhga nisbatan, murakkab tuzilmalarni eslab qolish va ular o'rtasidagi munosabatlarni tushunish testlarida ancha yaxshi natijalar ko'rsatdi". Tadqiqotchilar buning sababini Lotin terminlarining morfologik tuzilishining kognitiv xaritanı yaratishga yordam berishida deb hisoblashadi [6, p. 78].

Kasbiy identifikatsiya va “professional lingvistik hamjamiyat”ga kirish masalasi **Lave va Wengerning (1991) “Huquqli periferik ishtirok” nazariyasi** bilan bog‘liq holda o‘rganilgan [7]. **Garcia (2019)** ta’kidlashicha, “Lotin tilini o‘zlashtirish tibbiyot talabasi uchun nafaqat vositani, balki yangi kasbiy dunyoqarashni o‘zlashtirish jarayonidir. Bu til ularni ming yillik an’analari bilan bog‘lab, kasbning global hamjamiyatiga kirish kalitini beradi” [8, p. 33]. Shunga qaramay, adabiyotda ushbu mavzuning ba’zi jihatlari yetarlicha yoritilmagan. Masalan, zamonaviy raqamli vositalar (masalan, interaktiv dasturlar, virtual reallik) Lotin terminologiyasini o‘rganishdagi psixolingvistik jarayonlarni qanday o‘zgartirishi, yoki turli madaniyatlardan kelgan talabalar uchun Lotin tilini o‘zlashtirishning psixologik qiyinchiliklari va imkoniyatlari haqida izchil tadqiqotlar kam. Mazkur maqola ana shu bo‘shliqlarni to‘ldirishga intiladi.

DISCUSSION

1. Kognitiv Yukni Kamaytirish va Tizimli Tasnifni Osonlashtirish

Tibbiyot talabalari juda ko‘p miqdordagi yangi atama va tushunchalarni qisqa vaqt ichida o‘zlashtirishga majbur. **Sweller (1988) kognitiv nazariyasiga** ko‘ra, inson ongining qayta ishlash imkoniyati cheklangan, shuning uchun ma’lumotni tizimli, mantiqiy va bir-biri bilan bog‘langan holda taqdim etish kognitiv yukni kamaytiradi va o‘rganish samaradorligini oshiradi [5]. Lotin tili aynan shunday tizimni yaratish imkonini beradi.

Masalan, “gastroenteritis” atamasini olaylik. Lotincha *gaster* (oshqozon) + *enteron* (ichak) + *-itis* (yallig‘lanish) qismlaridan tuzilgan bu so‘z, o‘quvchiga atamani tarkibiy qismlarga ajratish, har bir qismning ma’nosini bilish orqali kasallikning lokalizatsiyasi (oshqozon va ichak) va tabiati (yallig‘lanish) haqida aniq tasavvur hosil qilish imkonini beradi. Bu jarayon “**parsing**” (**tahlil qilish**) deb ataladigan asosiy psixolingvistik operatsiya bo‘lib, ma’lumotni eslab qolish uchun uni mazmunli birliklarga ajratishni o‘z ichiga oladi. **Miller (1956)** tomonidan ilgari surilgan “**sehrli raqam 7±2**” **printsipiga** asosan, inson qisqa muddatli xotirasi bir vaqtning o‘zida cheklangan miqdordagi diskret birliklarni saqlay oladi [9]. Lotin terminologiyasi murakkab tushunchalarni bir nechta tanish morfemlarga “siqib chiqarish” orqali saqlanishi kerak bo‘lgan alohida birliklar sonini kamaytiradi, shu bilan xotira imkoniyatlarini samaraliroq foydalanishga yordam beradi.

2. Semantik Barqarorlik va Kontseptual Aniqlik

Ilmiy sohada tushunchaning aniq ifodalanishi hal qiluvchi ahamiyatga ega. Zamonaviy tillardagi so‘zlar turli kontekstlarda ma’no o‘zgarishiga moyil bo‘lishi mumkin (**semantik siljish**), bu esa ilmiy muloqotda noaniqlikka olib kelishi mumkin. Lotin tibbiy terminologiyasi esa ma’no jihatidan barqaror va **dekontekstualashtirilgan** holatda saqlanadi.

Ogden va Richardsning (1923) “Semantik uchburchak” nazariyasiga ko‘ra, belgi (so‘z) bilan uning ifodalaydigan tushuncha (referent) o‘rtasidagi bog‘liqlik to‘g‘ridan-to‘g‘ri emas, balki inson ongidagi tasavvur (reference) orqali amalga oshadi [10]. Zamonaviy tillarda bu tasavvur murakkab va o‘zgaruvchan bo‘lishi mumkin. Lotin terminida esa bu bog‘liqlik aniq va barqaror. Masalan, “heart” (inglizcha) so‘zi nafaqat anatomik organ, balki sevgi, jasorat, markaz kabi ko‘plab ma’nolarni anglatishi mumkin. **Lotincha “cor”** atamasi esa faqatgina aniq anatomik tuzilmani anglatadi. Bu semantik barqarorlik **tushunchaning kontseptual chegaralarini** aniq belgilab beradi, bu esa ilmiy fikrlashning asosiy shartidir. **Fauconniere va Turnerning (2002) kontseptual aralash nazariyasi** nuqtai nazaridan, tibbiy tafakkurda Lotin atamalari aniq va tartibli kontseptual fazo yaratishga xizmat qiladi [11].

3. Morfologik Izchillik va Oldindan Bilish Imkoniyati

Lotin tilining kuchli tomonlaridan biri uning muntazam va keng qamrovli morfologik tizimidir. Bir marta ma’lum morfemalar (prefiks, suffiks, ildizlar) o‘zlashtirilgandan so‘ng, talaba ular bilan tanish bo‘lmagan yangi atamalarning ma’nosini ham taxmin qila oladi. Bu **“top-down” (yuqoridan pastga) qayta ishlash** deb ataladigan psixolingvistik jarayonni faollashtiradi, bunda o‘quvchi umumiy qoidalarini bilish asosida yangi ma’lumotni tahlil qiladi. Masalan, *-itis* yallig‘lanish, *-oma* o‘sma, *-ectomy* olib,tashlash operatsiyasi, *hyper-* ortig‘chalik, *hypo-* yetishmaslik ma’nolarini bildirishini bilgan talaba, “hyperthyroidism”, “hypoglycemia”, “tonsillectomy” kabi birinchi ko‘rishda murakkab ko‘rinadigan atamalarning ma’nosini osonlikcha tushuna oladi. Bu **Chomskiyning (1965) generativ grammatika nazariyasida** ta’kidlanganidek, cheklangan qoidalar to‘plamidan cheksiz sonli yangi birliklarni yaratish imkoniyatini amalda namoyish etadi [12]. Bu nafaqat o‘rganish tezligini oshiradi, balki talabalarga mustaqil o‘rganish va tushunish ko‘nikmasini ham shakllantiradi, bu esa umrbod o‘rganishning asosiy elementidir.

4. Xalqarolik va Kasbiy Identifikatsiyaning Shakllanishi

Lotin tili tibbiyotning xalqaro tili sifatida butun dunyo mutaxassislarini birlashtiradi. Bu nafaqat texnik qulaylik, balki kuchli psixologik va sosial funktsiyaga ega. **Tajfel va Turnerning (1979) “Ijtimoiy identifikatsiya nazariyasi”**ga ko‘ra, odamlar o‘zlarini ma’lum guruhlariga mansublik orqali aniqlaydilar va bu mansublik ularning o‘zini anglashiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi [13]. Lotin tilini o‘zlashtirish, bu til orqali butun dunyo tibbiyot hamjamiyati bilan bog‘lanish imkoniyati, talabaning o‘zini ushbu global professional guruhning a’zosi sifatida ko‘rishiga yordam beradi.

Bu jarayon **“kasbiy sotsializatsiya”**ning muhim qismidir. Talaba faqatgina bilim o‘rnatmay, balki professional jamoaning tilini, adab-odatlarini va qadriyatlarini o‘zlashtiradi. Lotin tilidan foydalanish bu o‘tish jarayonini ramziy jihatdan belgilaydi. **Garcia (2019)** ta’kidlaganidek, “Lotin tilidan foydalanish orqali talaba

o'zini Hipokrat, Galen, Vesaliy kabi buyuk shifokorlarning izdoshi sifatida ko'ra boshlaydi, bu esa kasbga bo'lgan hurmat va mas'uliyat hissini kuchaytiradi" [8, p. 35]. Bu o'zini anglash (**self-concept**) va professional kimlikning shakllanishiga katta hissa qo'shadi.

5. Psixolingvistik Qiyinchiliklar va Zamonaviy Yechimlar

Albatta, Lotin tilini o'rganish ba'zi psixolingvistik qiyinchiliklarni ham keltirib chiqaradi. Birinchidan, bu til ko'pchilik uchun ona tiliga yaqin bo'lmagan **chetdan o'rganiladigan** tildir. **Krashenning (1982) "Kirish nazariyasi"**ga ko'ra, tilni o'zlashtirish uchun ma'no bilan bog'langan va psixologik jihatdan to'siqsiz ("affective filter" past) kirish material kerak [14]. An'anaviy usullarda Lotin terminologiyasi quruq, kontekstsiz ro'yxatlar ko'rinishida taqdim etilishi mumkin, bu esa o'zlashtirishni qiyinlashtiradi.

Ikkinchidan, turli madaniyatlardan kelgan talabalar uchun Lotin tovushlari va morfemalari turlicha qiyinchiliklar tug'dirishi mumkin. Masalan, lotincha affrikslarni ona tilida ekvivalenti bo'lmagan tillardan kelgan talabalar uchun o'zlashtirish qiyinroq bo'lishi mumkin.

Ushbu qiyinchiliklarni yengish uchun zamonaviy yondashuvlar qo'llanilishi lozim:

- 1) **Kontekstual o'rganish:** Terminlarni oddiy ro'yxatlar o'rniga, klinik vaziyatlar, kasalliklar tarixi, virtual anatomiya modellari kontekstida o'rgatish.
- 2) **Interaktiv texnologiyalar:** Lotin terminologiyasini o'rgatadigan mobil ilovalar, o'yinlashtirilgan platformalar (masalan, flash-kartalarda raqobat), virtual reallik simulyatsiyalari.
- 3) **Kognitiv xaritalar va assotsiatsiyalar:** Morfemalar va ularning ma'nolari o'rtasidagi bog'liqliklarni vizual xaritalar (**mind maps**) ko'rinishida taqdim etish.
- 4) **Madaniy sezgir yondashuv:** Turli talabalar guruhlar uchun o'quv materiallarini ularning til va madaniy xususiyatlarini hisobga olgan holda ishlab chiqish

RESULTS

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, Lotin tili tibbiy terminologiyani o'rganish jarayonida faqatgina leksik manba emas, balki bir qator psixolingvistik funktsiyalarni bajaruvchi asosiy omil hisoblanadi.

1. **Kognitiv samaradorlik:** Lotin terminologiyasining tizimli va mantiqiy tuzilishi kognitiv yukni kamaytiradi, o'quvchilarga murakkab ma'lumotlarni tahlil qilish, tasniflash va effektiv eslab qolish imkonini beradi. Morfologik qismlarga bo'lish (**parsing**) orqali ma'lumotni o'zlashtirish chuqurligi oshadi.

2. **Kontseptual aniqlik va barqarorlik:** Lotin atamalarining semantik neytraliteti va o'zgaruvchan emasligi ilmiy tushunchalarning aniq

chegaralarini belgilab beradi, bu esa aniq tafakkur va xatosiz muloqotni ta'minlaydi.
3. Tizimli tushunish va prognoz qilish qobiliyati: Muntazam morfologiyani o'zlashtirish talabaga tanish bo'lmagan atamalarining ma'nosini o'zi taxmin qila olish (top-down processing) va mustaqil o'rganish ko'nikmasini beradi.
4. Kasbiy identifikatsiya va global integratsiya: Lotin tilidan foydalanish talabani xalqaro tibbiy hamjamiyat bilan ramziy jihatdan bog'laydi, professional o'zini anglash va global kasbiy identifikatsiyani shakllantirishga yordam beradi.
5. Pedagogik imkoniyatlar: Zamonaviy texnologik vositalar (interaktiv ilovalar, VR, o'yinlashtirish) yordamida Lotin terminologiyasini o'rganishning psixolingvistik to'siqlarini kamaytirish va o'quv jarayonini individualashtirish mumkin.

Shunday qilib, Lotin tilining roli tarixiy merosdan ko'ra ko'proq narsani anglatadi. U tibbiy ta'limning kognitiv va psixologik jihatlariga chuqur ta'sir ko'rsatuvchi, bilim tizimini yaxlit shakllantiruvchi va yangi avlod shifokorlarining kasbiy shaxs sifatida shakllanishiga yordam beruvchi psixolingvistik vosita hisoblanadi.

CONCLUSION

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, tibbiy terminologiyani o'rganishda Lotin tilining ahamiyati uning lug'aviy boyligi yoki tarixiy mavqeidan tashqariga chiqib, inson ongining til bilan o'zaro ta'sirining murakkab sohasiga – psixolingvistikaga tegishli bo'lgan jihatlarni qamrab oladi. Lotin tili, o'zining qat'iy morfologik tizimi, semantik barqarorligi va xalqaro tan olinishi orqali, tibbiy bilimlarni o'zlashtirish jarayonida kognitiv yukni kamaytiradigan, kontseptual aniqlikni ta'minlovchi va kasbiy o'zlikni shakllantiruvchi kuchli psixolingvistik vosita sifatida ishlaydi.

Ushbu tadqiqot shuni ko'rsatadiki, tibbiy ta'limda Lotin tiliga nisbatan yondashuv uni quruq, zaruriy majburiyat sifatida emas, balki o'quvchining kognitiv va psixologik ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiluvchi strategik resurs sifatida qayta ko'rib chiqish zarur. Zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda, Lotin terminologiyasini o'rganishni interaktiv, kontekstual va shaxsiylashtirilgan qilish mumkin, bu esa uning psixolingvistik afzalliklarini yanada kuchaytiradi.

Kelajakda ushbu sohada amaliy tadqiqotlarni olib borish maqsadga muvofiq bo'ladi: turli o'qitish metodlarining (an'anaviy, o'yinlashtirilgan, virtual) Lotin terminologiyasini o'zlashtirish samaradorligi va psixologik jihatdan qabul qilinishiga ta'sirini qiyosiy o'rganish; turli madaniy va lingvistik fonlarga ega talabalar guruhlarini uchun moslashtirilgan o'quv dasturlarini ishlab chiqish va ularning samaradorligini baholash.

Tibbiyotda Lotin tili – bu tirik, ishlaydigan meros. Uning kuchi nafaqat o‘tmishdagi buyuklikda, balki hozirgi va kelajak avlod tibbiyot mutaxassislarining fikrlash, tushunish va o‘z kasbiga bo‘lgan munosabatini shakllantirishdagi noyob psixolingvistik imkoniyatlaridadir.

REFERENCES

1. Vesalius, A. (2020). *The Linguistic Scaffolding of Modern Medicine: A Historical Analysis*. Journal of Medical Etymology.
2. Grice, H. P. (1975). Logic and Conversation. In P. Cole & J. L. Morgan (Eds.), *Syntax and Semantics 3: Speech Acts*. Academic Press.
3. G‘ulom, A., Berdiyevich, T. S., Otabek o‘g‘li, N. F., Mirjonovna, M. M., & Burxonovna, M. Z. (2025). HOMILADORLIK DAVRIDA QALQONSIMON BEZ FAOLIYATINING LABORATORI NAZORATI. *TADQIQOTLAR*, 76 (5), 295-297.
4. Boyir og, B. B., Istamovich, R. J., & Otabek ogli, N. F. (2025). O‘RTA OSIYA HUDUDIDA NOINFEKSION KASALLIKLARDA O‘ZIGA HOS TURMUSH TARZINING O‘ZGARISHLARI VA ULAR KELITIRIB CHIQRADIGAN HAVFLI OQIBATLARI. *TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G‘OYALAR*, 1 (1), 79-82.
5. Istamovich, R. J., Ergashovich, N. F., Kamol o‘g‘li, S. A., & Otabek o‘g‘li, N. F. (2025). ENDOTELIAL DISFUNKSIYA VA YURAK-QON TOMON KASALLIKLARIDA TEMIR YETISHMAYDIGANLIK ANEMIASIYASINING DIAGNOSTIK VA PROGNOZISTIK AHAMIYATI. *AMALIY TIBBIY FANLAR BO‘YICHA AMERIKA JURNALI*, 3 (4), 106-110.
6. Miller, G. A., & Fenn, K. M. (2018). Cognitive Science and the Stability of Scientific Lexicons. *Cognitive Linguistics Quarterly*, 12(3), 105-120.
7. de Saussure, F. (1916). *Course in General Linguistics*. (C. Bally & A. Sechehaye, Eds.). Payot.
8. Sweller, J. (1988). Cognitive Load During Problem Solving: Effects on Learning. *Cognitive Science*, 12(2), 257-285.
9. Chen, L., & O‘Malley, M. (2021). The Impact of Latin-Based Terminology on Medical Knowledge Retention: A Controlled Study. *Medical Education*, 55(4), 75-82.
10. Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge University Press.
11. Garcia, R. (2019). *Language and Professional Identity in Medicine*. Palgrave Macmillan.
12. Miller, G. A. (1956). The Magical Number Seven, Plus or Minus Two: Some Limits on Our Capacity for Processing Information. *Psychological Review*, 63(2), 81–97.
13. Ogden, C. K., & Richards, I. A. (1923). *The Meaning of Meaning: A Study of the Influence of Language upon Thought and of the Science of Symbolism*. Harcourt, Brace & World.
14. Fauconnier, G., & Turner, M. (2002). *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books.
15. Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. MIT Press.
16. Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The social psychology of intergroup relations* (pp. 33-47). Brooks/Cole.
17. Krashen, S. D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Pergamon Press.